Ankenævnet for Forsikring

899/12-5

Den 17. september 2012 blev i sag nr. 81.402:

xxxx xxxxxx xxxxxxx
xxxxxxxxxxx xx xx xxxxxx
xxxx xxxxxxxxx

mod

Industriens
Pensionsforsikring A/S
Nørre Farimagsgade 3
1364 København K

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikrede, der afgik ved døden den 12/4 2011, var omfattet af en arbejdsmarkedspensionsordning i Industriens Pensionsforsikring A/S. Sagen vedrører spørgsmålet om, hvorvidt selskabet med rette har udbetalt dødsfaldsydelser til afdødes samlever, eller om disse ydelser i stedet skulle være udbetalt til afdødes børn. Klagen er indgivet til nævnet af det ene af afdødes to børn.

Klageren gør ved sin advokat gældende, at forsikredes børn har krav på at få udbetalt dødsfaldsydelserne, som ifølge sagens bilag skal udbetales til "nærmeste pårørende".

Selskabet gør heroverfor gældende, at udbetaling af dødsfaldsydelserne til forsikredes samlever er i fuld overensstemmelse med de vilkår, som var gældende på dødsfaldstidspunktet. Ifølge disse vilkår går forsikredes samlever (hvis samlivet har bestået i mindst 2 år) forud for forsikredes børn, når udbetalingen skal ske til "nærmeste pårørende".

Der er tillige indgivet klage over Forsikrings-Aktieselskabet Alka, som har afvist at udbetale en gruppelivssum til forsikredes børn. Denne klage behandles af nævnet under sagsnummer 81.403.

2. 81.402

Klagerens advokat har i klagebrev af 10/10 2011 til nævnet bl.a. anført:

"**Påstand:**
I begge sager vil ansøger over for selskaberne nedlægge påstand om, at begunstigelsesbestemmelser, i livsforsikringer og pensioner, også dem der er etableret som gruppeordninger, alene kan disponeres af den enkelte forsikringstager efter at han er blevet omfattet af ordningen.
Derfor gælder lovenes almindelige overgangsregler, når forsikrede ikke udtrykkeligt har ændret begunstigelsesbestemmelsen efter 1. januar 2008.
Dette medfører at [forsikredes] forsikringer og pensioner i de nævnte selskaber, skal udbetales til 'nærmeste pårørende' efter de før 1. januar 2008 gældende regler.
Det er hans livsarvinger, herunder ansøger.

Sagsfremstilling:
Sagen drejer sig om, hvem der bliver begunstiget, da [forsikrede] dør. [Forsikrede] er far til … og [klager] og samtidig var han samlevende med … fra 2007 til han døde den 12 april 2011.

Den 1. januar 2008 skete der ændringer i forsikringsaftaleloven. Ændringerne medførte bl.a., at en samlever, der opfylder FAI § 105, stk. 2, anses for at være nærmest pårørende, og kommer foran børnene i spørgsmålet om, hvem der arver. Tilsvarende ændringer er foretaget i Pensionslovgivningen.

Men lovenes nye bestemmelse finder kun anvendelse på begunstigelsesindsættelser, der er foretaget efter lovenes ikrafttræden. Det vil sige efter den 1. januar 2008. [Forsikrede] har været dækket af de nævnte pensions- og livsforsikringer fra 2007 (kopi vedlagt) og tidligere, og dermed er han ikke omfattet af denne nye bestemmelse.

Begge selskaber har i korrespondance med mig oplyst, at der i forbindelse med lovændringen pr. 1. januar 2008 er indgået aftale med overenskomstens parter om at 2008 lovens regler om 'nærmeste pårørende skal gælde', og at den enkelte forsikrede er bundet heraf, når de generelle regler er ændret.

Begge selskaber vil derfor udbetale forsikrings- og pensionsbeløb til samleveren.

Jeg henviser til en dom afsagt den 25. juni 2010, BS 23A-3747/2009. Denne dom slår fast, at da der er tale om et vilkår af så væsentlig og central betydning for den enkelte forsikringstager, og at ændringen afviger fra den i lovgivningen fastsatte overgangsordning, finder retten, at afdøde ikke var bundet af disse nye regler.

Slutteligt vil jeg henvise til en artikel, TFA 2007.505. I denne artikel fremgår det flere steder, at denne nye fortolkning af nærmeste pårørende, alene skal finde anvendelse på begunstigelsesindsættelser, der er foretaget efter 1. januar 2008. Og da denne forsikring blev tegnet i 2007, så er [forsikrede] ikke omfattet af denne nye ordning."

Heroverfor har selskabet i brev af 4/1 2012 til nævnet anført:

"**Faktisk sagsfremstilling:**
[Forsikrede] blev optaget i PNN Pension den 1. maj 2005 men blev hvilende medlem fra den 1. juli 2008. Da [forsikredes] police i PNN Pension blev omskrevet til hvilende, var der alene en depotsikring, da forsikringsdækningerne ved dødsfald bortfaldt.

[Forsikrede] blev optaget i Industriens Pension den 5. marts 2007. Vi sendte den 30. august 2007 et brev vedlagt en pensionsoversigt med virkning fra 5. marts 2007, der viste, at i tilfælde af [forsikredes] død ville der være ret til dødsfaldsydelser i form af en dødsfaldssum på 300.000 kr. (engangssum) og en forventet årlig børnepension til børn under 21 år på 224 kr. årligt. (Bilag …). Dertil kom opsparingssikret alderssum og rateforsikring ved død. Det fremgik desuden af pensionsoversigten (Bilag …), at aftalegrundlaget for pensionsordningen var forsikringsbetingelser, medlemspjece og pensionsbeviset.

Af brevet af 30. august 2007 (Bilag …) fremgik det under afsnittet 'Begunstigelse og overførsel', at:

'Det er altid en god ide at overveje begunstigelsen på din pensionsordning. Når du indsætter nogen som begunstiget, betyder det, at den begunstigede får de forsikringsdækninger (dødsfaldsydelser), der eventuelt bliver udbetalt efter din død. Du kan læse om begunstigelse i medlemspjecen. Du kan også ringe til os og få en begunstigelsesblanket'.

Af forsikringsbetingelserne gældende pr. 1. juni 2007 til 31. december 2007 fremgik det:

'**§ *11 Engangsbeløb og månedlige beløb***

Stk. 2
Udbetalinger, der forfalder ved forsikringstagerens død eller senere, tilfalder forsikringstagerens nærmeste pårørende, som defineret i forsikringsaftalelovens § 105, medmindre forsikringstageren skriftligt har meddelt Industriens Pension, at en anden begunstiget ønskes indsat. I så fald tilfalder udbetalinger denne'.

Af medlemspjecen gældende i marts og august 2007 side 10 fremgik det:

'Ved dødsfald inden 65 år har dine nærmeste pårørende eller den eller de, som du har begunstiget, ret til en dødsfaldssum' (...) Hvis der i dit pensionsbevis står, at der er ret til børnepension, får hvert af dine børn under 21 år en børnepension, hvis du dør, inden du er 67 år. Den samme ret har dine stedbørn under 21 år, hvis de bor hos dig'

Efter vores brev af 30. august 2007 indsatte [forsikrede] ikke nogen begunstiget på hans pensionsordning. Derfor var 'nærmeste pårørende' som defineret i forsikringsaftaleloven § 105 gældende på hans pensionsordning.

Ved lov nr. 516/2007 blev forsikringsaftaleloven ændret således, at en samlever anses som 'nærmeste pårørende' forud for børn, jf. forsikringsaftalelovens § 105a. Ifølge ikrafttrædelsesbestemmelsen finder ændringen dog alene anvendelse på begunstigelsesindsættelser, der er foretaget efter lovens ikrafttræden 1. januar 2008.

Vi sendte i begyndelsen af juni 2008 en ny pensionsoversigt til [forsikrede] med pensions- og forsikringsdækninger pr. 1. januar 2008 (Bilag …). Under overskriften 'dødsfald', fremgik det, at dødsfaldssummen ville komme til udbetaling til [forsikredes] 'nærmeste pårørende'.

Pensionsoversigten med dækningerne pr. 1. januar 2008 var vedlagt et følgebrev (Bilag …). Af følgebrevet fremgik det, at:

*'Du får her **din nye pensionsoversigt** og de nye forsikringsbetingelser.*

Pensionsoversigten viser dine forsikringsdækninger, og hvor meget du kan se frem til at få i pension. Desuden kan du se, hvor meget der er blevet betalt til din pension i 2007. De nye forsikringsbetingelser erstatter dem, du tidligere har fået fra os.
På vores hjemmeside kan du læse nærmere om ændringerne'.

Længere nede i følgebrevet fremgik det i en overskrift markeret og fremhævet med grøn: ***'Nye regler ved dødsfald'***. I teksten kunne [forsikrede] læse følgende:

'Når du dør, udbetaler vi pengene til dine 'nærmeste pårørende', med mindre du har valgt, at andre skal have udbetalingen.

- *Hvis du er gift, går pengene til din ægtefælle.*
- *Hvis du har en samlever, og I har levet som par de seneste to år, før du dør eller I har eller venter barn sammen, får din samlever pengene.* ***Det er en ny regel, som træder i kraft 1. Juli 2008*****.**
- *Hvis du hverken er gift eller har en samlever, går pengene til dine børn, børnebørn eller andre arvinger.*

På vores hjemmeside www.industrienspension.dk finder du den blanket, du skal udfylde, hvis du ønsker, at andre end 'nærmeste pårørende' skal have pengene.'

I Industriens Pension valgte man, at den nye bestemmelse om begunstigelse i forsikringsaftalelovens § 105a først skulle træde i kraft for Industriens Pensions forsikringstagere pr. 1. juli 2008, sådan at man som forsikringstager fik et tidsrum til eventuelt at ændre, hvem der skulle være begunstiget, hvis man ikke var enig i de nye regler om samlevers fortrinsret forud for livsarvinger.

Af forsikringsbetingelserne gældende fra 1. januar 2008 til 30. juni 2009 fremgik det, at:

'§ 20 Udbetaling til de efterladte
Hvis den forsikrede ikke ved en skriftlig henvendelse til Industriens Pension har indsat en eller flere personer som begunstigede, udbetales forsikringen til 'nærmeste pårørende', jf. forsikringsaftalelovens § 105 a.

Stk. 2
Forsikrede kan selv indsætte en eller flere begunstigede efter eget valg til dødsfaldssummen, hvis forsikrede ønsker udbetaling skal ske til andre end nærmeste pårørende.

Stk. 3
Forsikrede kan indsætte en eller flere af følgende personer som begunstigede til de øvrige udbetalinger ved død, hvis forsikrede ønsker udbetaling skal ske til andre end nærmeste pårørende:

- *Ægtefælle/registreret partner*
- *Fraskilt ægtefælle/tidligere registreret partner*
- *Navngiven person, som forsikrede bor sammen med på indsættelsestidspunktet eller dennes livsarvinger (børn, børnebørn etc.)*
- *Livsarvinger (børn, børnebørn etc.)*
- *Stedbørn og deres livsarvinger*

Stk. 5

Henvisningen i stk. 1 til § 105 a gælder med virkning fra den 1. juli 2008 også for de forsikringer, der var i kraft ved udgangen af 2007. Hvis den forsikrede ikke ønsker, at udbetalingen skal ske til nærmeste pårørende, som angivet i § 105 a i forsikringsaftaleloven, skal den forsikrede selv indsætte en særligt begunstiget'.

[Forsikrede] kontaktede os ikke på baggrund af vores brev med udtrykkelig og fremhævet information om ændringerne i begunstigelsesbestemmelserne pr. 1. juli 2008 for at begunstige 'andre' end 'nærmeste pårørende'. [Forsikredes] pensionsordning fortsatte således efter 1. juli 2008 med at have 'nærmeste pårørende' som begunstiget, som defineret i den nye forsikringsaftalelov § 105a.

Den 18. april 2011 fik vi besked om, at [forsikrede] var afgået ved døden den 12. april 2011, og vi skrev derfor til skifteretten og bad om oplysning om hvilke arvinger, [forsikrede] havde efterladt sig. (Bilag …).

Ved [forsikredes] død var der ret til udbetaling af en dødsfaldssum på 300.000 kr. før afgift, engangsudbetaling af ratepension på 84.089 kr. før afgift og engangsudbetaling af depotsikring på 161.052 før afgift jf. brev af 4. juli 2011 fra industriens Pension til skifteretten i … (Bilag …).

[Forsikredes] ene datter … ringede til os den 26. april 2011 og oplyste (Bilag …), at [forsikrede] efterlod sig 2 døtre og en samlever … som han havde været samboende med i et ægteskabslignende forhold i over to år. Hun oplyste også, at hun var bobestyrer. … blev ved samtalen orienteret om, at udbetaling af dødsfaldsydelser ville ske til nærmeste pårørende … der var faderens samlever. Dette blev … ret trist over, og hun blev derfor også orienteret om mulighed for eventuel afkald på arv fra samlever og eventuel mulighed for anfægtelse.

Vi modtog derefter et brev dateret 6. maj 2011 ved advokat ... Han oplyste, at han er advokat for afdødes to døtre, men at afdøde siden 2007 havde levet papirløst sammen med … på adressen ... Advokaten henviste til de nye begunstigelsesregler i forsikringsaftaleloven, herunder overgangsbestemmelserne, og bad i den forbindelse Industriens Pension om at oplyse, hvem der efter vores opfattelse var begunstiget som nærmeste pårørende.

Derefter ringede afdødes samlever … til os henholdsvis den 2. maj 2011 og den 11. maj 2011 (Bilag …) og oplyste, at afdødes døtre pressede på for at få hende til at underskrive en erklæring om, at udbetalingen af dødsfaldsydelser efter afdøde skulle deles i tre lige store dele. Dette ville hun … ikke medvirke til.

Vi skrev til advokat … den 23. maj 2011 (Bilag …), at vi betragtede afdødes samlever … som 'nærmeste pårørende' og henviste til vores forsikringsbetingelser § 20 stk. 5, som tilsidesatte de overgangsregler, som advokaten henviste til. Bestemmelsen er refereret ovenfor. Vi bemærker i den forbindelse, at bestemmelsen og ordlyden heraf fortsat findes i de nugældende forsikringsbetingelser § 20, stk. 5.

Vi skrev også til advokat … at § 20, stk. 5 i forsikringsbetingelserne betød, at afdøde aktivt skulle have indsat sine døtre som begunstigede, hvis han ønskede, at de skulle arve. Da afdøde [forsikrede] ikke havde gjort dette, var samleveren … således begunstiget som 'nærmeste pårørende'.

Den 25. maj 2011 skrev vi derfor til afdødes samlever … og gjorde hende opmærksom på, at hun ville få udbetalt dødsfaldsydelser efter [forsikrede]. Vi sendte den blanket, som hun kunne udfylde med oplysninger til brug for udbetalingen.

Vi modtog den 6. juni 2011 bopælsattest fra [forsikredes samlever] hvor det fremgik, at hun havde boet på adressen: … siden 1. maj 1986. Det fremgik ikke af bopælsattesten, hvornår [forsikrede] var flyttet ind, men af Industriens Pensions egne data fremgik det, at han havde været registreret på samme adresse siden 12. juni 2007.

Advokat … skrev til os den 7. juni 2011, da han var af den opfattelse, at afdødes ordning ikke var omfattet af de nye regler om begunstigelse og henviste til, at ordningen var oprettet før den 1. januar 2008.

Vi skrev til advokat … på ny den 24. juni 2011 (Bilag …), hvor vi gjorde rede for, at vi tydeligt havde oplyst og informeret [forsikrede] om, at Industriens Pension fra den 1. juli 2008 anvendte de nye begunstigelsesregler ved dødsfald, og at han derfor skulle have foretaget en ny begunstigelse overfor Industriens Pension, hvis han ønskede, at andre end de 'nærmeste pårørende' skulle have pengene ved dødsfald. Da [forsikrede] netop ikke havde foretaget sig noget i den anledning, ville vi fortsat iværksætte udbetalingen til hans samlever, …

Advokat … skrev tilbage til os den 18. juli 2011 og 19. juli 2011 (Bilag …), hvor han gjorde opmærksom på, at han stadig mente, at det måtte være reglerne før den 1. januar 2008, der var gældende. Han henviste i den forbindelse til dom, afsagt den 25. juni 2010, BS 23A-3747/2009, som omhandlede dette. Derfor ville han på vegne af afdødes datter [klager] søge om fri proces med henblik på sagsanlæg.

Den 3. august 2011 skrev vi tilbage til advokat … at Industriens Pension netop klart og tydeligt havde varslet ændringen overfor hvert enkelt medlem, herunder [forsikrede], inden den blev gennemført pr. 1. juli 2008. Således havde vi i begyndelsen af juni 2008 skrevet og oplyst om de nye begunstigelsesbestemmelser, ligesom vi havde fremhævet konsekvenserne af ændringerne. (Bilag …). Vi havde også skrevet, hvad [forsikrede] skulle gøre for at undgå udbetaling til en eventuel samlever som 'nærmeste pårørende'. Vi mente derfor fortsat, at ændringen i ordningen var varslet behørigt overfor [forsikrede]. Derfor fastholdt vi vores afgørelse om, at samleveren, … havde ret til at modtage udbetalingen af dødsfaldsydelser efter afdøde.

Den 29. august 2011 modtog vi kopi af et brev, som advokat … havde sendt til Civilstyrelsen, hvor han ansøgte om fri proces i retssag, som afdødes datter, [klager], ønskede anlagt, dels mod Industriens Pension, og dels mod Forsikrings-Aktieselskabet Alka, der også ville udbetale dødsfaldsydelser til samleveren som 'nærmeste pårørende'.

Nærværende sag er herefter ved klageskema underskrevet af [klager] den 24. november 2001 indbragt for Ankenævnet.

Til støtte for vores afgørelse gøres gældende:

- Principalt gøres det gældende, at Industriens Pension har udbetalt dødsfaldsydelser med rette til afdøde [forsikredes] samlever, … da hun går forud for afdøde [forsikredes] børn, jf. begrebet 'nærmeste pårørende' i forsikringsbetingelserne.

- Det fremgår af Industriens Pensions gældende forsikringsbetingelser, at:

  '§ 13 Dødsfaldssum
  'Dødsfaldssum udbetales til de efterladte, hvis forsikrede afgår ved døden uden at have anmodet om udbetaling af den livsvarige alderspension.

§ 19 Udbetaling til de efterladte
Hvis den forsikrede ikke ved en skriftlig henvendelse til Industriens Pension har indsat en eller flere personer som begunstigede, udbetales forsikringen til 'nærmeste pårørende', jf. forsikringsaftalelovens § 105 a.

Stk. 2
Forsikrede kan selv indsætte en eller flere begunstigede efter eget valg til dødsfaldssummen, hvis forsikrede ønsker, udbetaling skal ske til andre end nærmeste pårørende.

Stk. 3
Forsikrede kan indsætte en eller flere af følgende personer som begunstigede til de øvrige udbetalinger ved død, hvis forsikrede ønsker, udbetaling skal ske til andre end nærmeste pårørende:

- *Ægtefælle/registreret partner*
- *Fraskilt ægtefælle/tidligere registreret partner*
- ***Navngiven person, som forsikrede bor sammen med på indsættelsestidspunktet** eller dennes livsarvinger (børn, børnebørn etc.)*
- *Livsarvinger (børn, børnebørn etc.)*
- *Stedbørn og deres livsarvinger.'*

• Derudover fremgår det af Industriens Pensions medlemspjece side 7, der sammen med forsikringsbetingelserne og pensionsbeviset udgør aftalegrundlaget for pensionsordningen at:

'Ved dødsfald inden 67 år har dine nærmeste pårørende, eller den eller dem, du har begunstiget, ret til en dødsfaldssum. Dødsfaldet skal være sket, mens du var bidragsbetalende medlem, omfattet af bidragsfri dækning eller bidragsfritagelse'.

På side 8 i medlemspjecen fremgår det videre, at:

'Begunstigelse
Hvis du ikke selv indsætter en begunstiget til dødsfaldssummen, (..), vil dine nærmeste pårørende automatisk være indsat som begunstigede.

Nærmeste pårørende er i nævnte rækkefølge:

- *Din ægtefælle eller registrerede partner*
- ***Din samlever****
- *Dine børn og afdøde børns børn*
- *Dine arvinger efter testamente*
- *Dine arvinger efter arveloven*

** Din samlever skal leve sammen med dig på den fælles bopæl, og I skal enten vente, have eller have haft børn sammen eller have levet sammen i et ægteskabslignende forhold på den fælles bopæl i de sidste 2 år før dødsfaldet.*

(…)

Hvis du ikke ønsker nærmeste pårørende som begunstiget, skal Industriens Pension skriftligt have oplysning om, hvem der så skal have dødsfaldsydelserne udbetalt'.

- Vi har ikke på noget tidspunkt modtaget oplysninger fra afdøde [forsikrede] om, at han ønskede, at andre end 'nærmeste pårørende' skulle have udbetaling i tilfælde af hans død. Det må derfor lægges til grund, at [forsikrede] ønskede, at 'nærmeste pårørende' skulle være begunstiget.

- Ud fra definitionen 'nærmeste pårørende', i de på dødsfaldstidspunktet gældende forsikringsbetingelser og medlemspjece, er det afdødes samlever siden 2007, … der er berettiget til udbetalingen, da hun går forud for eventuelle livsarvinger, børn mv. Derfor er det vores opfattelse, at vi har udbetalt dødsfaldsydelser med rette til afdødes samlever, ...

- Advokat … har gjort gældende, at de ved lov nr. 516/2007 ændrede begunstigelsesbestemmelser alene finder anvendelse på begunstigelsesindsættelser efter 1. januar 2008. Dette er vi ikke enige i, da Industriens Pensions bestyrelse har besluttet § 20, stk. 5 i forsikringsbetingelserne.

  Således fremgår det af forsikringsbetingelserne gældende fra 1. januar 2008, side 1, at:

  'For forsikringen gælder de i lovbekendtgørelse nr. 999 af 5. oktober 2006 om forsikringsaftaler med senere ændringer indeholdte bestemmelser og dansk rets almindelige regler, ***medmindre andet er bestemt i aftalegrundlaget.***

  § 20, stk. 5
  Henvisningen i stk. 1 til § 105 a gælder med virkning fra den 1. juli 2008 ***også for de forsikringer, der var i kraft ved udgangen af 2007.*** *Hvis den forsikrede ikke ønsker, at udbetalingen skal ske til nærmeste pårørende, som angivet i § 105 a i forsikringsaftaleloven, skal den forsikrede selv indsætte en særligt begunstiget'*
  '§ 32 Ikrafttræden
  Disse forsikringsbetingelser er vedtaget af Industriens Pensions bestyrelse den 11. december 2007 og træder i kraft fra og med den 1. januar 2008. Disse forsikringsbetingelser erstatter de tidligere gældende forsikringsbetingelser af 28. november 2006 ***og er gældende for alle forsikrede, indtil bestyrelsen beslutter andet****'.*

- Industriens Pension er en arbejdsmarkedspension, og pensionsordningen er oprettet på grundlag af kollektive overenskomster, aftaler og lignende. Forsikringsbetingelserne, medlemspjecen og pensionsbeviset udgør det samlede aftalegrundlag for pensionsordningen i Industriens Pension. Det er bestyrelsen, der alene beslutter vilkårene for pensionsordningen, herunder forsikringsbetingelserne.

- Det kan lægges til grund, at for pensionsaftalen gælder dansk rets almindelige regler, medmindre bestyrelsen har besluttet andet. Bestyrelsen kan i sagens natur ikke beslutte, at dansk ret skal fraviges til ugunst eller på anden måde stille medlemmet ringere end de rettigheder, medlem har efter lovgivningen, men en ændring af begunstigelsesbestemmelser er ikke en indskrænkning eller forringelse af vilkårene for pensionsordningen for det enkelte medlem.

- Ændringen af begunstigelsesbestemmelserne trådte i kraft 1. juli 2008 for alle forsikringsaftaler i Industriens Pension. Inden ændringen trådte i kraft, sendte vi i begyndelsen af juni 2008 en udtrykkelig orientering til det enkelte medlem, herunder [forsikrede] om, at alle pensionsaftaler i Industriens Pension pr. 1. juli 2008 ville overgå til de nye begunstigelsesbestemmelser (Bilag …).

- Således fik [forsikrede] inden ændringernes ikrafttræden på klar og tydelig vis i brev (Bilag …) præsenteret, at de nye regler ved dødsfald var på vej og anvisning på, hvordan han kunne agere, hvis han ikke var enig i rækkefølgen af 'nærmeste pårørende'.

- Advokat … fremfører i sin argumentation byretsdommen mod PensionDanmark, afsagt den 25. juni 2010, BS 23A-3747/2009. Sagen drejede sig om, hvorvidt der kan ske ændring af begunstigelsesbestemmelsen i en overenskomstbaseret pensions- og forsikringsordning (arbejdsmarkedspension) uden forsikringstagerens samtykke, og i så fald om der er givet forsikringstageren fornøden underretning om ændringen.

- Vi mener ikke, at dommen på nogen måder kan sidestilles med den procedure, der var i Industriens Pension i forhold til varsling og information om ændringen af begunstigelsesbestemmelsen i 2008.

- Byretsdommen støtter, at man har en ikrafttrædelsesbestemmelse, men PensionDanmark tabte sagen, da Byretten efter en samlet bedømmelse fandt, at PensionDanmark ikke havde meddelt ændringen på en så klar og tydelig måde, at afdøde var forpligtet af ændringen.

- Der er afgørende store forskelle på PensionDanmarks sag og nærværende Ankenævnssag. For det første blev informationen om ændringerne af begunstigelsesbestemmelsen i PensionDanmark først givet i marts 2008, hvilket vil sige, efter ændringen var trådt i kraft 1. januar 2008. Således orienterede PensionDanmark først om de nye begunstigelsesregler ca. 3 måneder efter, de var gennemført. For det andet fremgik det ikke af orienteringen, hvad konsekvenserne af ændringen var. For det tredje var oplysningen om ændringen af PensionDanmarks begunstigelsesregler ikke fremhævet væsentligt. For det fjerde var meddelelsen ikke vedlagt tilhørende informationsmateriale. Der var alene en generel henvisning til PensionDanmarks hjemmeside.

- Advokat … har også i sin argumentation henvist til TFA 2007.505 ved professor … og ph.d.-studerende …, under overskriften 'Hvornår gælder de nye begunstigelsesregler'? I artiklen behandles en række teoretiske problemstillinger i relation til de nye begunstigelsesregler, men problemstillingen om, hvad 'ordentlig' meddelelse om ændring i forsikringsbetingelserne indebærer, er ikke direkte behandlet.

- Vi fastholder, at Industriens Pension har udbetalt dødsfaldsydelser med rette til afdøde [forsikredes] samlever, … fordi de nye begunstigelsesregler med virkning fra 1. juli 2008 finder anvendelse på afdøde [forsikredes] pensionsordning. Vi har behørigt, redeligt og konkret varslet om ændringerne, før de trådte i kraft. I den forbindelse har vi vejledt om, hvad [forsikrede] skulle gøre, såfremt han ønskede, at andre end nærmeste pårørende skulle være indsat som begunstiget på hans pensionsordning, og [forsikrede] har således haft tid og mulighed for at ændre sin begunstigelse.

- Såfremt Ankenævnet ikke er enig heri, gøres det subsidiært gældende, at sagen skal afvises fra behandling i nævnet. Der henvises til Ankenævnets vedtægter § 4, hvorefter nævnet kan afvise sager, som på grund af deres principielle juridiske karakter findes at burde afgøres ved domstolene."

Nævnet har fået forelagt de bilag, parterne har fremlagt.

10. 81.402

Nævnet udtaler:

Ændringerne i forsikringsaftalelovens bestemmelser om begunstigelse og ændrede arveregler er sket for at bringe reglerne mere i overensstemmelse med gældende familiemønstre og samlivsformer, jf. betænkning 1473/2006. Det må derfor - som en generel betragtning - anses for en fordel for de sikrede i henhold til en gruppeforsikring, at grupperepræsentanten, hvis der er mulighed herfor, bringer begunstigelsesreglerne i forsikringsaftalerne i overensstemmelse med de nye begunstigelsesregler i lovgivningen. Det skal i den forbindelse bemærkes, at begunstigelsesbestemmelser på gruppeforsikringer sjældent vil være genstand for drøftelse og en nærmere stillingtagen ved tegningen eller optagelsen, sådan som det vil være tilfældet ved tegning af individuelle forsikringer, jf. også Irene Nørgaard, Arveretten side 300. Det er derfor vigtigt, at den mest anvendte begunstigelsesbestemmelse "nærmeste pårørende" også afspejler, hvad befolkningen i al almindelighed opfatter som nærmeste pårørende.

Klagerens far var omfattet af en arbejdsmarkedspension i et selskab, der har overenskomstparterne som aktionærer, ligesom det er aktionærerne, der vælger bestyrelsen. Det fremgår af forsikringsbetingelsens § 32, at forsikringsbetingelserne - herunder den omstridte begunstigelsesbestemmelse - er vedtaget af bestyrelsen den 11/12 2007 med ikrafttræden den 1/1 2008, og at betingelserne erstatter de tidligere gældende forsikringsbetingelser af 28/11 2006. Nævnet finder herefter, at bestyrelsen havde hjemmel til at ændre begunstigelsesbestemmelsen for alle de sikrede.

Selskabet har i den fremsendte pensionsoversigt fra begyndelsen af juni 2008 orienteret om ændringerne i begunstigelsesbestemmelsen, der ændres med virkning fra den 1/7 2008. Det fremgår af følgebrevet til forsikringsoversigten, at der på nettet findes en blanket, der skal udfyldes, hvis sikrede ønsker begunstigelsen ændret. Nævnet finder, at der herved er givet fornøden og rettidig information om ændringen, og at den herefter er bindende.

Nævnet kan derfor ikke kritisere, at selskabet har udbetalt dødsfaldsydelse til afdødes samlever og ikke til hans børn.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen
Udskriftens rigtighed bekræftes

Henning Jønsson